

3 WYMIAR GOSPODARCZY

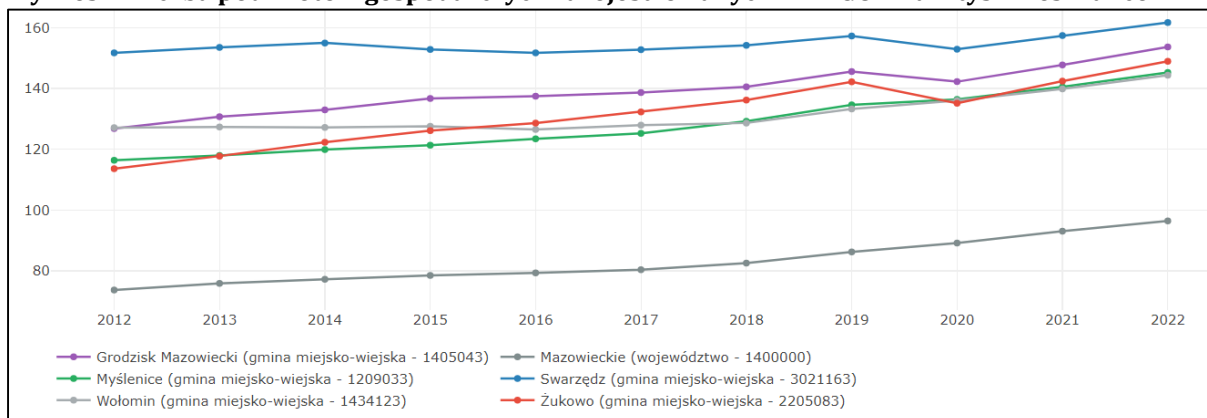
3.1. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

- **wysoki, ale o malejącej dynamice wzrostu poziom przedsiębiorczości mieszkańców**

W 2023 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 8 853 podmiotów gospodarczych. Od 2012 r. ich liczba wzrosła o 52,31% (wzrost był szybszy niż w większości gmin z grupy porównawczej, za wyjątkiem Żukowa, w którym dynamika wzrostu wyniosła 107,90%).

W 2022 r. liczba zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców w gminie Grodzisk Mazowiecki była wyższa niż w większości gmin z grupy porównawczej (za wyjątkiem Swarzędza) i w woj. mazowieckim (**Wykres 1**). Wartość wskaźnika wzrasta od 2012 r. (od 126,82 w 2012 r. do 153,60 w 2022 r.), ale dynamika zmian w okresie 2012-2022 (21,12%) była niższa niż w Myślenicach (24,78%), Żukowie (31,06%) i woj. mazowieckim (30,82%).

Wykres 1: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców

Źródło: <https://analizy.monitorrozwoju.pl>

- **stabilna struktura prowadzonej działalności gospodarczej**

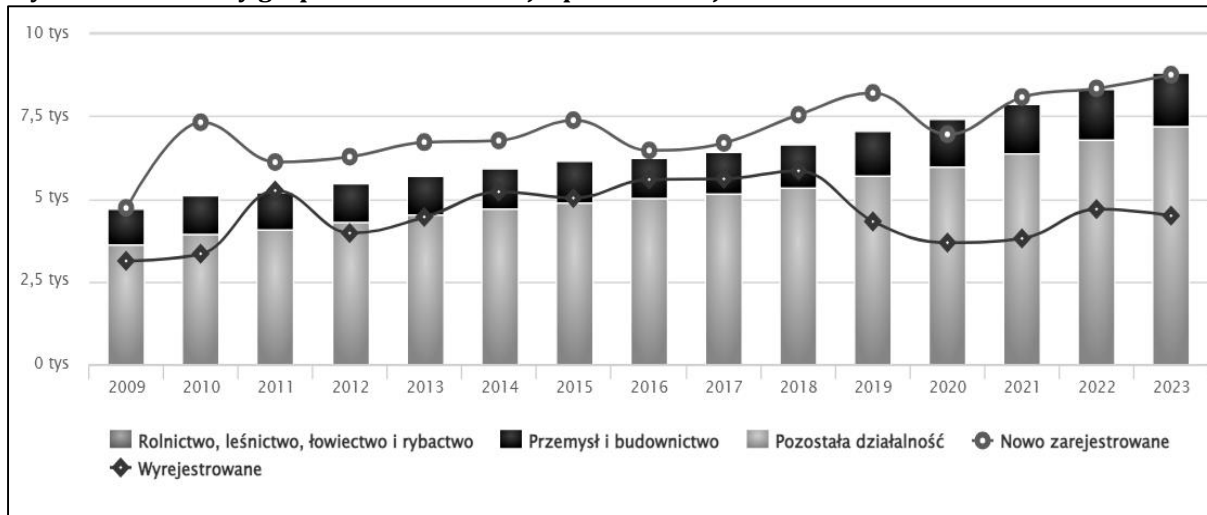
Z zarejestrowanych w rejestrze REGON 8 853 podmiotów gospodarki narodowej 75,94% (tj. 6 723 podmioty) stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W 2023 r. w rejestrze REGON zarejestrowano 700 nowych podmiotów, a 359 podmiotów zostało wyrejestrowanych. W okresie 2009-2023 najwięcej (700) podmiotów zarejestrowano w roku 2023, a najmniej (378) w roku 2009. W tym samym okresie najwięcej (468) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2018 roku, najmniej (250) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2009 roku.

W Grodzisku Mazowieckim dominują mikroprzedsiębiorstwa. W 2023 r. 8 673 (97,97%) przedsiębiorców zatrudniało nie więcej niż 9 osób. Małe przedsiębiorstwa (140), zatrudniające od 10 do 49 osób stanowiły 1,58% wszystkich przedsiębiorstw; średnie (33), zatrudniające 50-249 osób - 0,38%, a duże (7), zatrudniające 250 osób i więcej - 0,07% wszystkich podmiotów.

Od 2012 r. struktura działalności gospodarczej w gminie pozostaje stabilna (**Wykres 2**). Najwięcej firm prowadzi działalność w sektorze „pozostała działalność” (w 2022 r. – 80,96%), następnie w sektorze „przemysł i budownictwo” (w 2022 r. – 18,46%) i rolnictwo (w 2022 r. - 0,57%).

Wykres 2: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2009-2023

Źródło: www.polskawliczbach.pl

- **wysoka konkurencyjność podmiotów gospodarczych na obszarze gminy**
- wysoki poziom dochodów do budżetu gminy generowany przez podmioty gospodarcze (Tabela 1)

Tabela 1: Dochody do budżetu gminy

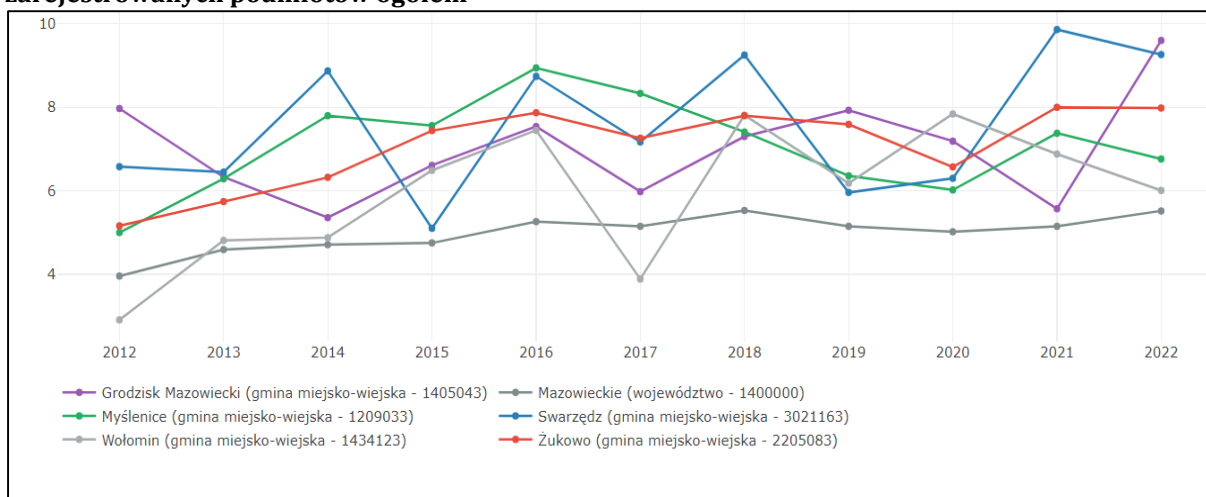
Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w wieku produkcyjnym		
Z podatku CIT	Z podatku PIT	Z podatku od nieruchomości
<p>W 2022 r. wyniosły 199,82 zł i wzrosły w okresie 2012-2022 o 114,47% (choć spadły w porównaniu do 2021 r.).</p> <p>Dochody te są znacznie wyższe niż w Myślenicach (79,22 zł), w Wołominie (94,88 zł) i Żukowie (121,02) oraz w woj. mazowieckim (79,40 zł), ale zdecydowanie niższe niż w Swarzędzu – dochód z ww. tytułu wyniósł tam w 2022 r. – 302,78 zł</p>	<p>W 2022 r. wyniosły 3009,75 zł i wzrosły w okresie 2012-2022 o 106,75%.</p> <p>Dochody te są znacznie wyższe niż w Myślenicach (1934,62 zł), w Wołominie (2501,07 zł) i Żukowie (2239,10) oraz woj. mazowieckim (2348,88 zł) i tylko nieco niższe niż w Swarzędzu (3072,63 zł)</p>	<p>W 2022 r. wyniosły 1492,28 zł i wzrosły w okresie 2012-2022 o 86,87%.</p> <p>Dochody te są znacznie wyższe niż w Myślenicach (873,62 zł), Żukowie (1190,69 zł) i Wołominie (873,54 zł) oraz w woj. mazowieckim (912,99 zł), ale zdecydowanie niższe niż w Swarzędzu – dochód z ww. tytułu wyniósł tam w 2022 r. – 1829,18 zł</p>

Źródło: <https://analizy.monitorrozwoju.pl>

- wysoki udział nowozarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego (ITC, projektowanie w tym architektura, działalność wydawnicza, reklama, multimedia), w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem

W 2022 r. wskaźnik ten wynosił 9,60 i był najwyższy w grupie porównawczej i wyższy niż w województwie mazowieckim (**Wykres 3**). Jednocześnie dynamika zmian w gminie Grodzisk Mazowiecki w tym zakresie była najniższa w grupie porównawczej i niższa niż w województwie mazowieckim.

Wykres 3: Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem

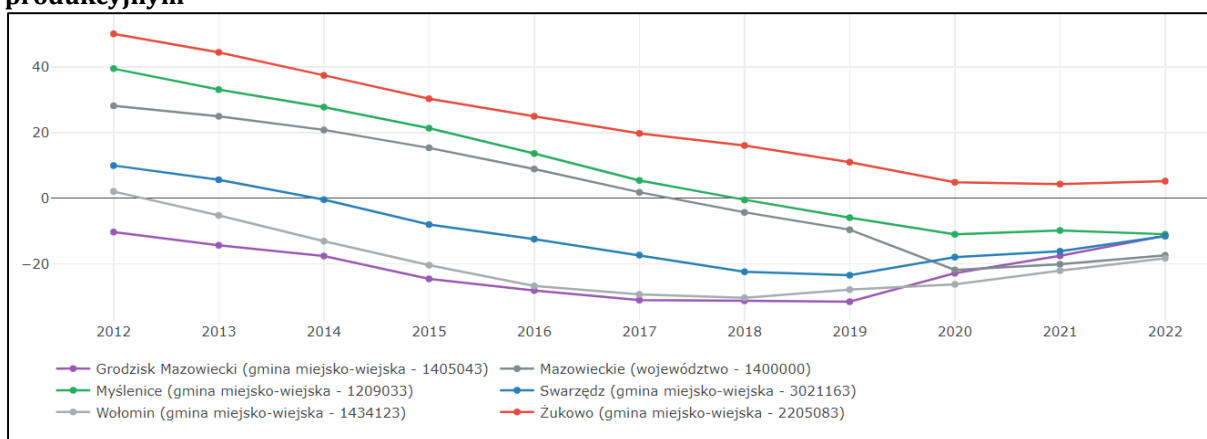
Źródło: <https://analizy.monitorrozwoju.pl>

- **niska dostępność zasobów niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej**
- malejący dostęp do siły roboczej (**Wykres 4**)

Różnica liczby mieszkańców w wieku 10-24 i 50-64 lat na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym od 2012 r. przyjmuje wartość ujemną, ale sytuacja w tym zakresie - mimo wahań - poprawia się od 2013 r. (o 7,65%; w 2013 r. wskaźnik wynosił „-392”, w 2022 r. „-362”). Grodzisk Mazowiecki charakteryzuje najszybsze tempo pozytywnych zmian w grupie porównawczej (10,87%).

Sytuacja w 2022 r. (wskaźnik w 2022 r.: -11,42) była nieznacznie gorsza niż w Myślenicach (wskaźnik w 2022 r.: -10,94) i znacznie gorsza niż w Żukowie (wskaźnik w 2022 r.: +5,23) oraz lepsza nieznacznie lepsza niż w Swarzędzu (-11,55) oraz znacznie lepsza niż w Wołominie (wskaźnik w 2022 r.: -18,28) i województwie mazowieckim (wskaźnik w 2022 r.: -17,35).

Wykres 4: Różnica liczby mieszkańców w wieku 20-24 i 60-64 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Źródło: <https://analizy.monitorrozwaju.pl>

– **ujemne saldo wyjazdów i przyjazdów do pracy**

Od 2011 r. obserwuje się ujemne saldo pracowników wyjeżdżających i przyjeżdżających do pracy w gminie. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Grodzisk Mazowiecki w 2023 roku 4 691 osób wyjeżdżało do pracy do innych gmin, a 4 236 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy (saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -455).

61,73% badanych zamieszkałych w obszarze miejskim i 64,74% badanych zamieszkałych na obszarach wiejskich gminy Grodzisk Mazowiecki deklaruje miejsce pracy poza gminą.

- **niewielka powierzchnia terenów inwestycyjnych należących do gminy**

Większość terenów inwestycyjnych jest w rękach prywatnych. Gmina posiada tylko niewielkie powierzchniowo tereny inwestycyjne z przeznaczeniem pod zabudowę jednorodziną wraz z usługami wkomponowanymi.

- **dobra dostępność komunikacyjna wspierająca rozwój gospodarczy gminy**

Przez teren gminy przebiegają ważne w skali kraju szlaki komunikacyjne: drogi wojewódzkie nr 579, nr 719 oraz autostrada A2 z węzłem na terenie gminy. Planowany jest do realizacji dodatkowy węzeł A2. Na stacji kolejowej zatrzymują się pociągi Kolei Mazowieckich oraz PKP Intercity. Trwają prace mające na celu wydłużenie linii S1 Szybkiej Kolei Miejskiej do Grodziska Mazowieckiego. W obrębie miasta znajdują się siedziba Warszawskiej Kolei Dojazdowej oraz jej cztery przystanki. W 2017 r. poinformowano oficjalnie o tworzeniu rządowej koncepcji umiejscowienia Centralnego Portu Komunikacyjnego kilka kilometrów na północny zachód od miasta.

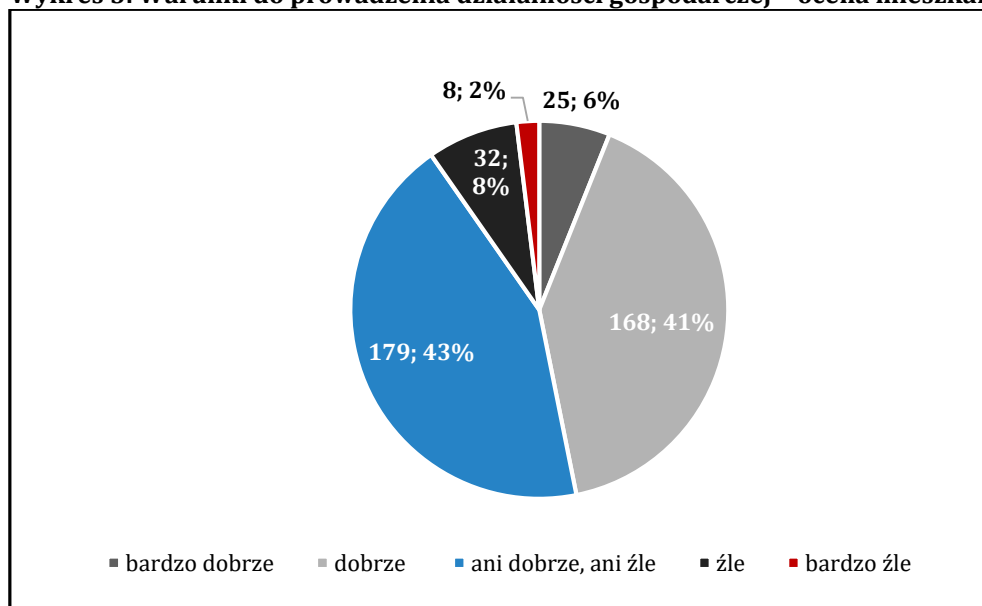
- **dobre warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w gminie**

Gmina tworzy warunki dla prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców (zapewnia im wsparcie informacyjne, szkoleniowe, organizacyjne – opis Rozdział 6.1.3. opracowania).

47% mieszkańców ocenia warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w Grodzisku Mazowieckim jako bardzo dobre lub dobre; przeciwnego zdania jest 10% badanych. Ocenę średnią wybrało 43% badanych (rozkład odpowiedzi – Wykres 5)

Wykres 5: Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej – ocena mieszkańców

Źródło: Badanie ankietowe mieszkańców gminy Grodzisk Mazowiecki – maj/czerwiec 2024